

Съвременна
българска
проза

ДЕСИСЛАВА ШЕЙТАНОВА И ТЕО БУКОВСКИ

9.8

ПО СКАЛАТА
НА БОЛКАТА

ПСИХОТРИЛЪР

НЯМАТ ГРАНИЦИ ИЗМЕРЕНИЯТА НА СТРАХА.

lexicon®

Пролог

Много след началото и малко от ноември

Искам да тръгна. Може би ще те видя, Диотима,
пак тук в далечината на времето. Ала ще е пролята
тогава кръвта на желанието...*

„Раздялата“,
Фридрих Хьолдерлин

Той

1

01.11., 13:15

В гаража е тъмно, някъде в дъното мъждее светлина от единствения прозорец, мръсен и затрупан с кашони и туби от масло и разтворители. В средата на помещението, точно над канала, е паркиран белият джип. От позицията ми изглежда, че вътре няма никой. Налага се да го доближа.

* Превод – Владимир Сабоурин.

Отстъпвам крачка назад, извършам се към притворената врата и поемам въздух. Задържам дишането. Трябва да стигна до колата. По пода са разхвърляни гаечни ключове, отвертки и омаслени парцали. Движа се внимателно, за да не се спъна и да не предизвикам допълнителен хаос. И без това всичко е извън рамките на елементарната подреденост. Приближавам багажника. Сърцето ми неистово блъска в гръдния кош.

Сега вече го виждам. Мъжът е вътре. На предната седалка отдясно. Тялото му е отпуснато назад, очите му са с паднали клепачи. Гърдите му под тениската сякаш не се движат. Отварям вратата. Протягам се и докопвам ръката му. Пръстите му са топли. Но той не реагира на допира. Опипвам китката му, радиалната артерия пулсира. Слабо, едва доловимо. Жив е! Побутвам тялото му. Той промърморва нещо неразбираемо, но не отваря очи. Явно сънотворното все още го държи.

Пресягам се и хлопвам със сила отворения прозорец. Той плътно прилепва към рамката. Наоколо става още по-тъмно, сякаш се движа в свят от сенки. От задната седалка измъквам едно дебело яке и го хвърлям върху тялото на мъжа. Не затварям вратите на джипа, от това така или иначе няма голям смисъл. После се промъквам от другата страна и сядам на шофьорското място. Спускам ръка и освобождавам скоростния лост. Напипвам ключа на таблото. Завъртам го рязко. Моторът изхърква и колата нежно се разтриса. В следващия миг равномерното боботене се заглушава от музиката на CD-плейъра. *What a wonderful world. Louis Armstrong.**

Измъквам се бавно от купето. Болката пронизва мускулите на бедрото и плъзва по гръбначния ми стълб.

Излизам навън. Ярката светлина опарва очите ми и ме принуждава да замижа. Завива ми се свят, усещам хладната пот, избиваща по гърба ми. Отпускам се на една твърда плоскост

* „Какъв прекрасен свят“ – песен на Боб Тийл и Джордж Дейвид Уайс, превърнала се в хит в изпълнението на Луис Армстронг.

захвърлена почти до вратата. Някога вероятно е представлявала преден капак на автомобил, сега е просто ръждясащо парче метал. Изваждам смартфона от чантата си. Прикривам с длан дисплея, за да мога да виждам. Сега мога да чета. Писмото, което съчиних снощи, и думите, които трябваше отдавна да произнеса. Последното писмо до Елиза. Тя може би ще го прочете там, в шумния летищен терминал, приседнала на ръба на огромния си куфар, малко преди да се чекира и да изчезне завинаги. А може би просто няма да го отвори, като забележи подателя му. Но аз ще съм спокоен, че съм го изпратил, че съм написал това, което е трябвало да напиша. И след като натисна „изпрати“, ще стана и ще завърша играта. Как ли? Ще стисна дръжката на гаражната врата, ще я дръпна веднъж – рязко, силно, отсечено. И ще се наслажда на трясъка от затварянето ѝ.

Колко ли време ще е нужно, за да се натрупа достатъчно количество отровни газове? Двайсет минути, час, два... Не вярвам. Може би ако пробия онзи избелял картон, поставен за уплътнение под долния ръб на вратата?

Елиза ще трябва да е много бърза. (Ако все още другото ми, подло, „аз“ не е успяло да я обсеби изцяло!) Дали наистина е обичала този мъж?

Аз просто ще броя. Девет, осем, седем...

2

Изпратено на 01.11., 13:35

Сценарий няма. Нали разбираш, Елиза, че не би било възможно да съм нагласил всичко. За сътворяването на един добър сценарий трябва богато въображение, а аз нямам такова. Моят свят е линейно разграфен, в нормален синусов ритъм и безцветно програмиран. Очертан е с цветовете на цветната слепота, с която съм обречен да живея. И винаги е безшу-

мен, защото силните децибели биха смутили подреденото състояние, в което пребивавам, и биха ме принудили да се върна отново към всичките си предишни пороци.

Всичко тръгна от една снимка, колкото и невероятно да ни се струва след толкова много време. Нима една силна връзка може да започне по съвсем случаен начин? Ти знаеш, че аз не съм човек на емоциите, Елиза. Нали все още си спомняш колко изкусително го правехме? Разтапахме шоколада на водна баня, смесвахме го с жълтъците и добавяхме една трета от разбитите белтъци. После миксирахме, докато стените на кухнята заприличат на акварелно платно на художник експресионист. Накрая замразяхме сместа и поръсвахме карамелизираните орехи по ръба на купата. Перфектно творение, нали!

Какво остана от всичко това?

Само скуката. От понеделник до петък, от 8 до 17. Без служебни командировки, без болнични листа и лятна отпусका. Та аз всъщност нямам и нужда от тях. Излишно накъсват линейността на дните. А и ми причиняват неудобство, ненужна емоция от липсата на усещане за това, какво да правя с дългата поредица от свободни дни. Непрограмирана свобода, която пречи на сивото, отиграно с години безвремие. Защо тогава ще ми е притрябвал сценарий? Да направя какво? Да причиня тъга? На теб? Или на друго...

Няма значение. Светът продължава да е така подреден. Въпреки всичките убийства. Зная, че ще ти е трудно да ги приемеш като следствие от нашето общуване, но много вероятно е един от нас да е сгрешил фатално в определен момент от живота си. Виж, Елиза, онези хора са мъртви и ние се досещаме защо. Променя ли това отношенията ни? Не, просто трябва да се отървем от натрапчивата мисъл, че сме участвали заедно в някакъв измислен сценарий. Аз не съм го писал. А ти?

Или...

...или може би несъзнателно сме го създавали, докато карамелизирахме орехите в малкия тефлонов тиган, обилно поръсвайки ги с кафява захар, и после чакахме с широко разтворени ноздри, докато кристалчетата се разтапяха по дъното и ядките заблестяха. А уханието? Сладникаво-употелно. Спомняш ли си го?

Винаги съм бил убеден, че е трябвало да те срещна – въпреки всичко, което се случи. Ноември ще сложи край на писмата ни. Все някога този, който сее смърт, трябва да заключи въображението си. Колко хора убихме! Ако бях сигурен във вината ти, бих те молил да признаеш. За всичко. Усещам ироничната ти усмивка над ръба на чашата с малц – признанието е само трудно разпознаваема сянка на отвратителната истина. Но нали ние бяхме част от живота заедно с другите и тяхната... така случайна смърт. Колко героично ще е да се самообявиш за убиец!

И...

...и после върху запечените смокини ще настържем сирене Бри и ще ги залеем с малинов ликьор. И ще пием, докато безразличието размъти главите ни.

Кога прозрях лъжата ли? Когато дочетох Хьолдерлин. Колко пъти ми се е искало да ти кажа:

– Мога да те разбера. Защото ти... ти просто си неспокойна душа...

...И колко пъти се отказвах. Защото осъзнавах, че и аз ще произнеса лъжа. Сам на себе си.

Първа глава

Онази сутрин в началото

Тя

Изпратено: 07.05, 16:12

От: eliza_120993@yahoo.com

До: photoviktor@abv.bg

Днес беше първият ми свободен ден от седмици. Събудих се сутринта и просто не знаех какво да правя. Пих кафе, пузнах си „Преди обед“ по bTV, после смених на Гала. Често списание, пих още едно кафе. Знаеш ли, не съм свикнала да стоя без работа. Изчистих къщата, защото Ани е малко мърлява и колкото и да чистя след нея, винаги остава я някоя неизмита чиния, я петно от кола на пода пред хладилника, я косъм в мивката в банята. Нали съм ти разказвала за Ани, съквартирантката ми? Добро момиче е, обаче си е завейна и никак я няма в домакинската работа. Разправя, и аз ѝ вярвам, че у тях нищичко не похваща. Всичко прави майка ѝ. Мисля си, че когато някой ден ѝ дойде до главата,

къщата ѝ ще е истински хаос. Тя просто не може, не знае откъде да подхване нещата. Направо да си умреш от смях – тя не знаеше, че мивката трябва да се чисти. „Ама у нас мама май не я чисти... – ми вика един ден, като ме видя да търкам. – Аз мислех, че тя си е така...“ Обаче иначе е добро момиче. Мило. Малко е странна, де. Ако не е с гаджето си или в университета, все пише нещо. Учи китаистика в Софийския. Не знам какво ще прави с този китайски, като завърши, ама пък, като се замисля – вече всичко идва от Китай. Без работа няма да остане.

И моята майка искаше да уча в университета. И знаеш ли, може би ще го направя. Не знам кога, но защо пък не? Научих се да карам кола, научих се да подстригвам и да боядисвам коси, защо пък да не се справя и в университета? Нагледах се на студенти, докато работех в Jim Beam. Нали съм ти споменавала? Или не? Няма значение... Бяха ми втръснали изцепките им. Половината не стават за нищо, по-добре да си бяха седели по родните места, вместо да харчат парите на родителите си. Вечер след вечер ги гледах как се напиват и подрусват върху лепнещите от засъхнал алкохол барове. Момичетата се натискаха с който им падне и само гледаха да си тръгнат с онзи от лъскавата лимузина.

Е, има и такива като Ани, но тях няма да ги срещнеш по кръчмите в Студентски град. Аз я открих на чист късмет. Търсех си съквартирантка през интернет. И така, вече две години. Разбираме се. Общо взето.

Аз съм някъде по средата. Нито съм зубрачка като Ани, нито ме влече по нощните заведения. Взела съм си петте пари от там. Две години изкарах. Обаче не съжалявам.

А Ани и днес запраши. Този семестър няма лекции в понеделник и още в петък вечер замина за Трявна. Семестърът им е баш по средата и майка ѝ почти цяла седмица звънеше всеки ден да я уговаря да се прибере за уикенда. И Ани си събра нещата и замина.

Така че съм сама. Понякога си мисля колко щеше да е хубаво и аз да имам при кого да се прибера...

Може би... Понякога си мисля за Манол и мен. Че може би ще излезе нещо от тази наша връзка. Знам ли... Иска ми се. Иска ми се да имам истински дом. Истинско семейство. Да си родя дете. Да имам син може би. Но не знам дали ще се случи. Не съм сигурна, че той го иска. Той е щастлив в неговия си гараж, доволен е да пие бира с момчетата, докато човърка карбуратори, а после да се отбие за малко у нас, да прекара час-два с мен и да си тръгне. Но пък може би така е по-добре. За какво ми е да се превръщам в слугиня на някого? Да се изтрепвам да готвя по пет манджи в свободния си ден, които да прибирам в хладилника за седмица напред, да събирам разхвърляни чорапи и омърляни с масло тениски от пода, да търпя нечие сумтене вечер и да не минавам пред телевизора, защото преча, когато раздигам масата и нося нова бутилка с бира.

У вас така ли е? Усещам, че си различен. Сигурно защото каза, че не гледаш мачове...

Обикновено не си мисля за тези неща. Каква полза от мисленето? Човек само се заплита – заплита се в думите, в идеите, губи време да разсъждава върху неща, които са се случили или не са се случили, или никога няма да се случат. А животът е в действието. Ставаш, обличаш се, правиш си кафе, отиваш на работа, вършиш си работата, после си тръгваш, пазаруваш, готвиш, подреждаш, переш, вечеряш пред телевизора, гледаш някой сериал, лягаш си. Толкоз. Ден след ден. Това е животът. Да търсиш смисъл е... Загубено време, мисля аз. Нали?

Да си призная, не познавам друг човек, който толкова запалено да се опитва да намери смисъл там, където го няма. Само теб. Сигурно затова си ми интересен. Имаш толкова много. Постигнал си, каквото е трябвало. А постоянно търсиш, питаш, ровиш... Защо? Какво мислиш, че ще откриеш?

Не ти ли стига, че имаш престижна работа, жена, дом, където да се прибереш, притежаваш авторитет и спокойствие, имаш дори планове за бъдещето.

Ти си открил всичко, което аз искам, а си недоволен. Усещам, че си недоволен, а не знам защо. Отчайваш ме. Понякога, когато чета нещата, които ми пишеш, се страхувам, че ако постигна всичко, което искам, накрая ще се превърна в теб. Пак няма да съм доволна.

Но не. Не е така. Ние сме различни. Ти никога не си бил в моето положение, не си живял моя живот. Затова не можеш да осъзнаеш, че имаш всичко.

Ще те помоля за нещо. Нека се опознаваме постепенно един друг, без да разкриваме изведнъж шокиращите тайни, които крием дори от себе си, докато дойде денят, в който ще смъкнем маските и ще можем да се приемем такива, каквито сме. Но още е рано за това, усещам, че е много рано.

Истината е, че не познавам друг човек като теб. Около мен всички са обикновени хора, нормални – колежката ми в салона, момичетата, с които работех в Студентски град, Манол и момчетата от гаража... Всички изкарват прехраната с ръцете си. Заети са да живеят ден за ден, да изчукат днес петдесет лева, за да си платят наема или вноските в банката... и тока, и парното, да им стигнат да купят нещо за ядене от магазина, ако остане и за някоя дрешка. Да спестят за море през лятото. Такива неща... Кога да се кахъриш за живота?

От всичките ми познати само ти работиш с мозъка си. И Ани, де. Но Ани е студентка. Момичето на мама и тате. Един ден в живота си не е работила. Техните не дават, щяло да ѝ пречи на учението. Ще я видим след някоя година, като завърши.

Така и не ми каза с какво точно се занимаваш, къде ти е офиса. Опитвам се да си го представя. Понякога, като нямам клиентка, излизам да изпуша една цигара пред салона. Салонът е точно срещу новата сграда на Здравната каса. Гле-

дам стъклената фасада, хората, които влизат и излизат, и си те представям точно на едно такова място. Представям си как седиш до прозореца и гледаш надолу. Би могъл дори да ме видиш... Не че би ме забелязал. Онези там са някакви ужасни надувки. Гледам ги всеки ден. Да не говорим, че има няколко жени, които редовно минават през салона. Идват в работно време, все бързат. „Айде един бърз сешоар, моля ти се, че имам важна среща в три със заместник-министъра!“ Говорят ми на ти, обаче са навирили нос, все едно са хванали Господ за жезъла. Има една особено нагла. Отбива се поне веднъж в седмицата. Началник на някакъв си отдел. Ужасна жена... Както и да е.

И затова, когато приключа и времето е хубаво, предпочитам да се разходя през парка. Да видя нормални хора. С някои вече се познаваме, поздравяваме се, когато се засечем по алеите. Даже си имам любимец.

Ти да не изревнуваш... Той е едър, висок и сигурно някога е бил хубав. Сега е просто един възрастен господин, който всеки ден прекарва следобеда на пейката. Разхожда кучето си. Или то разхожда него. Предполагам, че живее в блока на салона, защото около час преди да приключа го виждам да минава покрай витрината. Върви бавно, защото е доста дебел и е болен. После го засичам на тази прословута пейка, всеки божи ден. В началото само му се усмихвах. Изглежда толкова мил и безобиден и ми напомня за дядо. Дядо почина, когато бях на дванайсет. И той беше такъв – дебел, плешив, от косата му бяха останали само няколко сиви кичура от страни на темето, и като заговореше, пухтеше и пръхтеше от задух. И това старче е такова. Аз обаче един ден го заговорих. И така. Вече два месеца. Всеки ден на път за вкъщи се спирам да поговоря с чичо Мишо.

Това е за днес. Чао, Виктор. И пиши, когато ти остане време!